

Fimmtudaginn 16. mars 1995.
 Nr. 76/1995. **Fjármálaráðherra f. h. ríkissjóðs
 vegna Landhelgisgæslu Íslands**
 (Jón G. Tómasson hrl.)
 gegn
**Alþýðusambandi Íslands f. h.
 Flugvirkjafélags Íslands**
 (Andri Árnason hrl.)

Kærumál. Félagsdómur. Frávísunarkröfu hafnað.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Hrafn Bragason, Guðrún Erlendsdóttir, Haraldur Henrysson, Hjörtur Torfason og Pétur Kr. Hafstein.

Sóknaraðili skaut málinu til Hæstaréttar samkvæmt heimild í 1. tl. 67. gr. laga nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur, sbr. 161. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála, með kæru 24. febrúar 1995, er barst Hæstarétti 6. mars 1995. Krefst hann þess, að hinn kærði úrskurður verði felldur úr gildi og að málinu verði vísað frá Félagsdómi. Þá krefst hann málskostnaðar fyrir Félagsdómi og kærumálskostnaðar úr hendi varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess, að úrskurður Félagsdóms verði staðfestur og sér dæmdur kærumálskostnaður.

Með skírskotun til forsendna hins kærða úrskurðar verður hann staðfestur.

Rétt þykir, að kærumálskostnaður falli niður.

D ó m s o r ð:

Hinn kærði úrskurður er staðfestur.

Kærumálskostnaður fellur niður.

Úrskurður Félagsdóms 20. febrúar 1995.

Málið, sem tekið var til úrskurðar vegna frávísunarkröfu stefnda 13. þ. m., er höfðað með stefnu, sem árituð er ódagsett um birtingu, út gefinni 18. janúar sl. og þingfestri 19. s. m.

Málið úrskurða Auður Þorbergsdóttir, Kristjana Jónsdóttir, Ingibjörg Benediktsdóttir, Arnmundur Backman og Guðmundur Skaftason.

Stefnandi er Alþýðusamband Íslands, f. h. Flugvirkjafélags Íslands, kt. 550169-0199, Borgartúni 22, Reykjavík.

Stefndi er fjármálaráðherra f. h. ríkissjóðs vegna Landhelgisgæslu Íslands.

Dómkröfur stefnanda.

Stefnandi gerir þær dómkröfur, að viðurkennt verði með dómi, að um kaup og kjör flugvirkja, sem starfa hjá Landhelgisgæslu Íslands, skuli fara samkvæmt kjarasamningi stefnanda og Vinnuveitendasambands Íslands vegna Flugleiða hf., dags. 12. júní 1994, frá og með þeim degi að öðru leyti en greinir í kjarasamningi stefnanda og stefnda vegna starfa flugvirkja hjá Landhelgisgæslu Íslands frá 24. september 1992.

Jafnframt er krafist málskostnaðar að mati dómsins auk virðisaukaskatts af málflutningsþóknun.

Dómkröfur stefnda.

Stefndi krefst aðallega, að kröfum stefnanda verði vísað frá Félagsdómi og stefnda dæmdur málskostnaður samkvæmt mati dómsins, til vara, að stefndi verði sýknaður af kröfum stefnanda og að stefnda verði tildæmdur málskostnaður samkvæmt mati Félagsdóms.

Málsástæður og rökstuðningur stefnda fyrir frávísunarkröfu.

Stefndi telur, að ekki verði ráðið skýrt afmarkað sakarefni af kröfugerð stefnanda eða málsástæðum hans. Í raun verði ekki ráðið af máltilbúnaði stefnanda, hver sé raunverulegur ágreiningur hans við stefnda, og verði ekki séð, hvaða réttaráhrif dómur samkvæmt kröfugerð hans ætti að hafa í för með sér eða að með dómi um kröfu hans verði ákveðnu sakarefni ráðið til lykta. Óumdeilt sé, að um kaup og kjör félagsmanna stefnanda, sem vinna hjá LHG fari samkvæmt samningi stefnanda við stefndu frá 24. september 1992. Með þeim samningi hafi verið framlengdur samningur milli sömu aðila frá 12. desember 1990 og þar áður samningur frá 19. september 1989. Eins og kveðið sé á um í hinum síðastnefnda, í grein 1.1, hafi að öðru leyti en þar greindi farið um kaup og kjör samkvæmt kjarasamningum stefnanda og VSÍ vegna Flugleiða hf. frá 4. júlí 1989. Á hinn bóginn sé gildandi samningur milli þeirra aðila nú frá 12. júní 1994, og sé þar fjallað um ýmiss konar hagræðingu á móti hinni umsömdu launahækkun.

Dómkrafa stefnanda feli aðeins í sér almenna viðurkenningu á því, að um kaup og kjör félagsmanna stefndu hjá LHG skuli fara samkvæmt samn-

ingnum frá 12. júní 1994 að öðru leyti en greinir í nefndum kjarasamningi milli stefnanda og stefndu frá 24. september 1992. Í ljósi þessa verði ekki séð, að dómkrafan miði að viðurkenningu á nægilega afmörkuðu atriði varðandi kaup og kjör félagsmanna stefnanda, sem vinna hjá LHG, heldur feli krafan í sér, að almennt verði viðurkennt um gildi kjarasamnings. Þannig verði ekki séð, hvort krafan lúti einungis að því, hvort stefnandi telji, að félagsmenn hans hjá LHG eigi að hljóta sömu launahækkanir og þeir félagsmenn, sem vinna hjá Flugleiðum hf., eða því, hvort LHG eigi að sama skapi að þola dóm um hagræðingu í störfum flugvirkja, sem miðuð sé við rekstur og starfsemi Flugleiða hf., en tæplega geti krafa stefnanda lotið að viðurkenningu á vaktafyrirkomulagi og annarri hagræðingu, sem í gildi er hjá óskyldu fyrirtæki. Krafa stefnanda brjóti því í bága við reglur laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála, einkum 25. og 80. gr. þeirra, sbr. 50. og 69. gr. laga nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur. Þrátt fyrir ákvæði 2. tl. 1. mgr. 44. gr. hinna síðarnefndu laga verði ekki lagður dómur á kröfu, sem aðeins lúti að viðurkenningu á því, að um kaup og kjör fari að ákvæðum tiltekins kjarasamnings, án nánari sérgreiningar á því sakarefni, sem stefnandi telur sig verða að fá leyst úr gagnvart stefnda.

Til stuðnings kröfum um málskostnað er vísað til 65. gr. laga nr. 80/1938, sbr. XXI. kafla laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála.

Niðurstaða.

Samkvæmt 2. tl. 1. mgr. 44. gr. laga nr. 80/1938 er það hlutverk Félagsdóms að dæma í málum, sem rísa út af ágreiningi um skilning á vinnusamningi eða gildi hans.

Samkvæmt 9. og 10. gr. laga nr. 25/1967 um Landhelgisgæslu Íslands skulu laun og kjör þeirra starfsmanna Landhelgisgæslunnar, sem vinna að staðaldri í landi, vera samkvæmt lögum um kjarasamninga opinberra starfsmanna eða stéttarfélagssamningum viðkomandi starfsmanna. Laun og kjör þeirra starfsmanna, sem vinna að staðaldri við störf á sjó eða í lofti, skulu vera í samræmi við kjarasamninga viðkomandi stéttarfélags, eftir því sem við á, eða eftir sérstökum samningum stéttarfélags við stjórn Landhelgisgæslunnar.

Dómkrafa stefnanda lýtur að því að fá úr því skorið, hvort um kaup og kjör flugvirkja, sem starfa hjá Landhelgisgæslu Íslands, skuli fara samkvæmt kjarasamningi stefnanda og VSÍ vegna Flugleiða hf. frá 12. júní 1994 að öðru leyti en greinir í síðastgildandi samningi málsaðila frá 24. september 1992. Verður ekki annað séð en kröfugerð stefnanda sé skýr að þessu leyti, þar sem krafist er viðurkenningar á því, að umræddur samningur sé stéttarfélagssamningur, sem miða beri laun og kjör starfsmanna Landhelgis-

gæslunnar við samkvæmt 9. gr., sbr. 10. gr. laga nr. 25/1967, en jafnframt fari um kjör þeirra samkvæmt samningi málsaðila frá 24. september 1992.

Stefnandi á lögvarða hagsmuni af því að fá úr ágreiningsefni þessu skorið með dómsúrlausn. Það leiðir af hlutverki Félagsdóms, að dóminum ber að kveða upp viðurkenningardóma um gildi kjarasamninga. Telja verður kröfugerð stefnanda nægilega afmarkaða, og hvorki er á það fallist, að hún brjóti í bága við 25. né 80. gr laga nr. 91/1991, sbr. 69. gr. laga nr. 80/1938.

Ber því að hafna frávísunarkröfu stefnda.

Rétt þykir, að ákvörðun um málskostnað bíði efnisdóms í málinu.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Frávísunarkröfu stefnda er hafnað.

S é r a t k v æ ð i

Ingibjargar Benediktsdóttur og Guðmundar Skaftasonar

Stefndi krefst þess, að málinu verði vísað frá Félagsdómi, eins og fyrr greinir.

Eins og málið liggur fyrir, er ekki vafalaust, að ákvæði þeirra tveggja kjarasamninga, er í dómkröfu stefnanda getur, skarist ekki eða rekist á. Efnisúrlausn kröfunnar veitir ekki svar í því efni. Verður og eigi af kröfugerðinni séð, að unnt sé að ráða ákveðnu afmörkuðu ágreiningsefni til fullnaðarlykta á einn eða annan veg, en við úrlausn slíkra efnisatriða myndi reyna á gildi umræddra kjarasamninga í sambandi við málsástæður. Telst dómkrafan því of almenn til að vera dómtæk. Felur hún því nánast í sér kröfu um álitserð Félagsdóms, og ber því samkvæmt 25. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála að vísa henni frá, sbr. 69. gr. laga nr. 80/1938.

Rétt þykir, að aðilar beri hvor sinn kostnað af málinu.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Máli þessu er vísað frá Félagsdómi.

Málskostnaður fellur niður.